

วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2559

ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภค
ข้อมูลข่าวสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชวินิต บางเขน กรุงเทพมหานคร

THE EFFECTS A THINKING DEVELOPMENT PROGRAM FOR DECISION MAKING ON MEDIA
CONSUMPTION OF MATHAYOMSUKSA 2 STUDENT, RAJAVINITBANGKHEN SCHOOL,
BANGKOK

กรรณิกา พันธุ์ศรี และ รุ่งแสง อรุณไพโรจน์
Gunniga Punsri and Rungsang Arunpirojana

หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง 2) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชวินิต บางเขน กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 60 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบจัดกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โปรแกรมการพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร แบบวัดความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร และแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละครั้ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าสถิติ Paired t - test และ Independent samples t - test

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

The purpose of this research were: 1) to compare score of the Decision Making on Media Consumption score for the experimental group from the posttest and pretest scores. 2) to compare score of the Decision Making on Media Consumption score for the experiment group and control group from the posttest scores. The research was the Quasi experimental design. The sample consisted of 60 students who were

randomly assigned, 30 students in each group, to form the experimental and control groups. The experimental group participated in the Learner Development Program for 12 sessions, 50 minutes per each session. The instruments used were a The Effects a Thinking Development Program, the Decision Making on Media Consumption test, the student's self-report of learning experiences in each session, the students opinion's towards the Program and the researcher. Mean, Standard Deviation, Content Analysis, Paired t - test and Independent sample t - test were used for data analysis.

The research results indicated that: 1) The posttest scores from the Test of the experimental group were higher than theirs pretest scores at .05 level of significance. 2) The posttest scores from the Test of the experimental group were higher than posttest scores of the control group at .05 level of significance.

คำสำคัญ

โปรแกรมพัฒนาผู้เรียน ความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจการบริโภคข้อมูลข่าวสาร

Keywords

A Thinking Development Program, Decision Making on Media Consumption

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารรอบตัวเรานั้น สามารถรับรู้ได้หลากหลายช่องทางทั้งง่าย สะดวก และรวดเร็ว ข่าวที่เกิดขึ้นมานั้นก็มีทั้งผลดีและผลเสีย ฉะนั้นประชาชนที่จะเสพข้อมูลข่าวสาร ในยุคปัจจุบันนี้ ต้องใช้สติและวิจารณญาณพอสมควร เพราะข่าวที่เกิดขึ้นนั้นมีผลกระทบต่อการใช้ ชีวิตประจำวันของหลาย ๆ คนเลย การรับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นั้น หากรับฟังแล้ว เชื่อทันทีโดยไม่ผ่านการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนและพร้อมจะคล้อยตามกระแสความเชื่อที่ถูกเผยแพร่ ย่อมก่อให้เกิดผลร้ายมากกว่าผลดี นอกจากนี้หากยังเป็นข้อมูลที่บกพร่องไม่ครอบคลุมทุกด้าน โดยเฉพาะข้อมูลที่บิดเบือนผิดเพี้ยนไปจากข้อเท็จจริง แม้ผู้รับสารจะไตร่ตรองอย่างดีเพียงใดก็ยากที่จะตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ในด้านความคาดหวังต่อเนื้อหาข่าวสารนั้น ผู้บริโภคทุกช่วงวัยต่างคาดหวังเนื้อหาข่าวสารที่ ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการตัดสินใจต่าง ๆ ของผู้บริโภค ซึ่งจะตัดสินใจได้ ถูกต้องนั้น เนื้อหาข่าวต้องถูกต้องตรงกับความเป็นจริงด้วย (บุบผา ฌมศรีทองคำ และขจร บุนนาค, 2556)

การบริโภคสื่อ (Media Consumption) จัดเป็นความจำเป็นของมนุษย์ในยุคสังคมข่าวสาร (Information Society) ที่ต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การแสวงหาปัจจัยสี่ (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย) รวมทั้งการบริโภคข้อมูล ข่าวสาร ที่มีคุณภาพดี (สมเกียรติ เรื่องศักดิ์ชัย, 2553)

ถ้าจะกล่าวถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวกับการศึกษานั้น สื่อและข้อมูลต่างๆ นั้นเป็น ตัวกลางในการนำเอาเนื้อหาสาระความรู้ต่างๆ มาแพร่กระจายให้แก่ผู้รับสารได้รับรู้สาระความรู้ต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง ซึ่งในการรับสารนั้นผู้รับจะต้องใช้วิจารณญาณในการรับชมหรือรับฟังด้วย ข้อมูลข่าวสารเหล่านี้ก็เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาที่มีหน้าที่เป็นตัวกลางในการส่งสารที่เกี่ยวกับเนื้อหา สาระการเรียนรู้ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ความรู้สาขาวิชาต่างๆ ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม และเทคนิค ประกอบการเรียนการสอนต่างๆ ไปยังผู้รับสารทั้งนักเรียน ครูผู้สอน หรือประชาชนทั่วไปเพื่อให้เกิด ความถูกต้องในการแสวงหาความรู้ในการตัดสินใจ

การคิดของมนุษย์ในแต่ละวันมีความคิดไหลเข้ามาในสมองของมนุษย์เนื่องจากในแต่ละวัน มีความคิดมากมายมากระทบสมองของเรา เป็นเหตุให้เราต้องมีการตัดสินใจ ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจ เกี่ยวกับการกิน การอยู่ การนอนหลับ หรือการไปทำงาน จนกระทั่งปัญหาใหญ่ๆ ซึ่งเราจำเป็นต้อง ตัดสินใจให้รอบคอบโดยอาศัยข้อมูลและทางเลือกหลายทาง

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารทำให้สามารถรับรู้ข้อมูล ข่าวสารและติดต่อกันถึงกันได้อย่างไม่มีข้อจำกัดของระยะทาง เวลา และสถานที่ จึงเป็นยุคที่ข้อมูล ข่าวสารหลังไหลเข้ามารอบตัวจากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เด็กไทยในวันนี้ จึงบริโภคข้อมูลข่าวสารอย่างมหาศาลท่ามกลางการแข่งขันและเงื่อนไขทางธุรกิจ ในขณะที่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ จะช่วยเปิดจินตนาการของเด็กและเยาวชนให้กว้างไกลขึ้นตามกรอบแนวคิดของแต่ละคน ผู้ที่มีประสบการณ์มากจะมีความสามารถคิดวิเคราะห์ได้ดี ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์น้อยก็จะขาด ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ดังนั้นคุณประโยชน์และโทษมหันต์จึงเกิดขึ้นได้ในเวลาเดียวกัน (ดวงพร จิตใจมั่น, 2550)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาความคิดและตัดสินใจของผู้เรียนนับเป็นเป้าหมายที่สำคัญยิ่ง ของการจัดการศึกษา การศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถทางการคิด จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐาน เป็นกรอบในการวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภค ข้อมูลข่าวสาร ความสามารถทางการคิดจึงมีความจำเป็นต่อเด็กและเยาวชนที่จะใช้เป็นเครื่องมือใน การเลือกรับ แยกแยะสารที่ได้จากโฆษณา อินเทอร์เน็ต รวมไปถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่แวดล้อมอยู่ ในชีวิตประจำวัน

จากข้อมูลที่กล่าวไปในเบื้องต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของกระบวนการคิดเพื่อ ตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร จึงมีความสนใจพัฒนาความสามารถการคิด ด้วยการ จัดโปรแกรมการพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจบริโภคข้อมูลข่าวสารให้กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เนื่องจากเด็กนักเรียนนี้อยู่ในช่วงของเด็กวัยรุ่นตอนต้น (อายุ 11-14 ปี) เรื่องของกระบวนการรู้คิด สามารถที่จะคิดเป็นนามธรรมได้ สามารถที่จะคิดริเริ่มในเชิงเหตุผล จะใช้ เหตุผลเป็นหลักในการตัดสินใจและมีความพอใจที่จะคิดพิจารณาเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่มีความชัดเจนหรือสิ่งที่เป็น นามธรรม มองเห็นความเป็นไปได้มองในเชิงเปรียบเทียบได้มากขึ้น ดังนั้น การจัดการจัดโปรแกรม การพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารให้กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนานักเรียนมีความคิดที่รอบคอบ ไตร่ตรองพิจารณา มีเหตุผล ก่อนที่จะตัดสินใจกระทำการสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

โจทย์วิจัย/ปัญหาการวิจัย

โปรแกรมพัฒนาผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารของนักเรียน หรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังจากการทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชวินิตบางเขน กรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 8 ห้องเรียนรวมทั้งสิ้น 358 คน แต่ละห้องมีนักเรียนห้องละ 30-40 คน โดยจัดห้องเรียนแบบคละระดับความสามารถ

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชวินิตบางเขน กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้อง แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 1 ห้องเรียน

3. วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน 358 คน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากร จำนวน 8 ห้องเรียน ทำแบบวัดความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร

- 3.2 นำคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารของนักเรียน โดยพิจารณาจากห้องเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด จำนวน 2 ห้องเรียน โดยเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย (Mean) เป็นกลุ่มตัวอย่าง

- 3.3 แบ่งกลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ โปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชวินิตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งการดำเนินการเป็น 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

- 4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร โดยดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ก่อนการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยนำหนังสือจากภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตบางเขน กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชวินิตบางเขน กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งขออนุญาตในการใช้สถานที่ในการดำเนินการทดลอง

1.2 นำแบบวัดความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมด 8 ห้องเรียน ทำแบบวัดความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร แล้วนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย เพื่อพิจารณาในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาผู้เรียน

1.3 คัดเลือกนักเรียนจำนวน 2 ห้องเรียน โดยพิจารณาจากห้องที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยของความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารต่ำสุด จำนวน 2 ห้องเรียน เรียงตามลำดับคะแนนค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อพิจารณาการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.4 แจ้งให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร และสอบถามความสมัครใจของนักเรียนในการเข้าร่วมโปรแกรม

1.5 ทดสอบความเท่าเทียมกันของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

1.6 ผู้วิจัยนัดหมายกับนักเรียนกลุ่มทดลอง เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่ได้รับ วัน เวลา และสถานที่ ในการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร

2. ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการให้กลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที รวม 12 ครั้ง โดยจะเข้าร่วมโปรแกรมในวันอังคาร เวลา 10.10-11.00 น. และในวันพฤหัสบดี เวลา 15.10-16.00 น. นับตั้งแต่วันที่ 13 มกราคม 2558 และสิ้นสุดกิจกรรมในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2558 ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร

3. หลังการทดลอง

3.1 ภายหลังจากดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยนัดหมายกลุ่มตัวอย่างทั้ง 60 คน ทำแบบวัดชุดเดียวกับก่อนการทดลอง และเก็บรวบรวมคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Post-test)

3.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบให้คะแนน และวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พร้อมสรุปรวบรวมความคิดเห็นที่ได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนเมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแต่ละครั้ง ซึ่งเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในกิจกรรมแต่ละครั้ง

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ดังนี้

4.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนน จากแบบวัดความสามารถทางการคิดในการบริโภคข้อมูลข่าวสารของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

4.2 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถทางการคิดในการบริโภคข้อมูลข่าวสารของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้สถิติทดสอบค่า (Paired t - test)

4.3 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถทางการคิดในการบริโภคข้อมูลข่าวสารของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองโดยใช้สถิติทดสอบค่า (Independent Samples t - test)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารโดยรวมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง ด้วยสถิติทดสอบที (independent samples t - test)

กลุ่ม	n	\bar{X}	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	30	2.68	0.25	-.80	.42
กลุ่มควบคุม	30	2.73	0.22		

จากตารางที่ 1 ผลปรากฏว่า ก่อนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารโดยรวมไม่แตกต่างกัน แสดงว่าก่อนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารโดยรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจึงมีคุณสมบัติและความเท่าเทียมกันเหมาะสมที่จะจัดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารโดยรวมของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง ด้วยสถิติทดสอบที (Paired t - test)

กลุ่ม	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนทดลอง	30	2.68	0.25	-4.69	.00
หลังทดลอง	30	3.01	0.38		

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร โดยรวมสูงกว่าก่อน

การทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารสูงกว่าก่อนการทดลอง

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารโดยรวมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบที (Independent Samples t - test)

กลุ่ม	n	\bar{X}	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	30	3.01	0.38	2.67	.01
กลุ่มควบคุม	30	2.79	0.21		

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบปรากฏว่า ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารโดยรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ภายหลังจากทดลองนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารสามารถพัฒนาความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยอภิปรายสนับสนุนผลการวิจัย ดังนี้

โปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับทฤษฎีกระบวนการคิดวิเคราะห์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม หลักในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดการเรียนรู้ โดยต้องจัดให้สอดคล้องกับวัย และความสามารถของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาตลอดชีวิต

ความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารนั้น นักเรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาขึ้นได้ ด้วยการฝึกให้นักเรียนรู้จักนำหลักการคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณมาประยุกต์ใช้ในการบริโภคข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพราะข่าวสารในยุคปัจจุบันนั้น การรับรู้ข้อมูล

ข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆ หากรับฟังและเชื่อทันทีโดยไม่ผ่านการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน พร้อมทั้งจะคล้อยตามกระแสความเชื่อที่เผยแพร่ ย่อมก่อให้เกิดผลร้ายมากกว่าผลดี (บุบผา เมฆศรีทองคำ และขจร บุนนาค, 2556) ในการสร้างโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนผู้วิจัยจึงเริ่มต้นพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความรู้เกี่ยวกับสื่อต่างๆ ก่อนเป็นอันดับแรก เพื่อให้นักเรียนได้รู้และเข้าใจข้อมูลต่างๆ เหล่านี้เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการนำหลักการคิดวิเคราะห์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารไปพร้อมๆ กันอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้ประยุกต์หรือนำหลักการคิดเหล่านี้ไปใช้ในการเลือกตัดสินใจบริโภคข้อมูลข่าวสารต่างๆ นั้นได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

เมื่อพิจารณาลักษณะกิจกรรมของโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจบริโภคข้อมูลข่าวสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จะเห็นได้ว่า โปรแกรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 12 ครั้งเป็นการให้ความรู้และฝึกปฏิบัติทักษะที่เกี่ยวกับความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารในลักษณะเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันของกิจกรรม 12 ครั้ง โดยโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจบริโภคข้อมูลข่าวสารทั้ง 2 ทักษะการคิดนั้น ลักษณะกิจกรรมจะมีทั้งการให้ความรู้ การทำงานกลุ่ม การอภิปราย การทำงานเดี่ยว การเล่นเกม กิจกรรมในแต่ละครั้งจะมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยมีผู้วิจัยช่วยสรุปเพิ่มเติม ลักษณะที่หลากหลายของกิจกรรม และการใช้สื่อ อันได้แก่ คลิปวีดีโอ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร Power Point ตลอดจนใบความรู้และใบงาน เป็นการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันได้อย่างมีความสุข อีกทั้งได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารต่างๆ ซึ่งนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน การใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากประเด็นต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น การเรียนรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนแล้วนั้น แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ในการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสารในแต่ละครั้ง และการพูดคุยสัมภาษณ์ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่รู้สึกชอบ และคิดว่าโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนมีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการใช้ชีวิตประจำวันได้ อย่างเช่น การบริโภคข้อมูลข่าวสารต่างๆ นั้น หากนำหลักแนวความคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณไปใช้ในการเลือกตัดสินใจบริโภคสื่อ จะทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเหมาะสม ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ ครูผู้สอนสามารถนำแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร ไปใช้ร่วมกับการเรียนการสอนได้ เพื่อที่จะช่วยเป็นการปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดก่อนที่จะเชื่อหรือตัดสินใจที่จะบริโภคข้อมูลข่าวสารต่างๆ เหล่านี้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ถ้ามีผู้สนใจในการทดลองจึงควรมีการศึกษาเพื่อติดตามผลระยะยาวนักเรียนที่ผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเพื่อให้ทราบถึง

พัฒนาการระดับความคงทนของความสามารถทางการคิดเพื่อตัดสินใจในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร
ของนักเรียน

บรรณานุกรม

- ดวงพร จิตใจมั่น. (2550). ผลของการจัดการเรียนการสอนตามแนวกระบวนการคิดอย่างมี
วิจรรย์ญาณที่มีต่อความสามารถในการอ่านโฆษณาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุบผา เมฆศรีทองคำ และขจรจิต บุณนาค. (2556). รายงานการวิจัยพฤติกรรมการบริโภคข่าวของ
คนต่างวัยในสังคมไทย.
- สมเกียรติ เรืองศักดิ์ชัย. (2553). “โทรทัศน์อินเทอร์เน็ตกับการบริโภคสื่อใหม่ในยุคสังคมข่าวสาร”.
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. 30(2), 124.